

Posudek na diplomovou práci:

Sémiotická konstrukce mediálního obrazu Československého rozhlasu a její funkce jako součásti vysílání ve vypjatých okamžicích dějin (květen 1945, srpen 1968, listopad 1989)

Autorka: Miroslava Štípková

Diplomantka si vytýčila cíl provést sémiotickou analýzu rozhlasového vysílání ve vypjatých dobách naší moderní historie. Empirickým materiálem jsou zejména záznamy rozhlasového vysílání ve dnech květnového povstání 1945, srpnových událostí 1968 a listopadu 1989. A dále pozdější literární prameny, které tyto události reflektují. Jako hlavní nástroj analýzy zvolila teoretický koncept sociální konstrukce reality Petera Bergera a Thomase Luckmanna. V empirickém materiálu vymezuje mediální obraz rozhlasu v květnových událostech 1945 jako vzorec a hledá míru podobnosti a případný další rozvoj tohoto vzorce v událostech srpna 1968 a listopadu 1969. Doplňkově, v závěru práce, se zaměřuje na koncept mýtu Rolanda Barthesa a opět hledá jeho vyjádření v rozhlasovém vysílání.

První kapitola je věnována stručnému historickému pohledu na zkoumané události. Je zpracována přehledně, obsahuje všechny podstatné skutečnosti. Druhá teoretická kapitola charakterizuje koncept sociální reality a jeho strukturu. Také tato kapitola je zpracována velmi kvalitně. Ukazuje, že autorka dobře porozuměla výstavbě pojmu. To ostatně dokazuje v následných dvou kapitolách, které jsou věnovány analýze empirických pramenů. Kapitola 3 je rozdělena na dvě části – na vymezení vnějších faktorů a vlivů institucionálních. Pracuje s empirickým materiálem z roku 1945 a 1968. Nejprve je analyzován mediální obraz rozhlasu v obou obdobích odděleně, v závěru kapitoly se autorka vyjadřuje k vědomým i bezděčným podobnostem. Jejich reálný hlavní zdroj vidí v historické podobnosti situací, k nimž se vztahují. V druhé části této kapitoly autorka analyzuje institucionální faktory. V kapitole 4 provádí postupně klasifikaci znaků ve všech sledovaných obdobích. Zvolila formu přehledných tabulek s přesnými odkazy. Poté se věnuje srovnání použití znaků v roce 1945 a 1968 z hlediska shody a negace. V závěru se snaží nalézt znaky s platností pro všechna tři období. Pátá kapitola je věnována analýze materiálu z hlediska mýtu R. Barthesa. Součástí práce je obsáhlá příloha prezentující použitý empirický materiál.

Diplomová práce má vysokou úroveň jak v části teoretické tak analytické. Je systematická, podává jasný a srozumitelný výklad teoretických pojmů, jasně formuluje charakteristiky mediálního obrazu, dokládá jej přehlednou kategorizací znaků. Práce dokumentuje, že diplomantka výborně zvládla použitý nástroj. Také interpretační část analýzy, v níž se autorka zabývá předpokládaným či domnělým dopad mediálního obrazu rozhlasu na posluchače té doby, působí logicky a věrohodně. Text by se mohl základem pro publikaci analýzy v odborném tisku.

Práci doporučuji k obhajobě se hodnocením „výborně“.

PhDr. Eliška Jungová, CSc.

7. 6. 2006

